

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 177/2016-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ENVIROCHEM Kft., Nagytétényi 221 – 225, Budapešť, Maďarská republika, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Bezákom, PhD., advokátska kancelária, Klincová 15, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 334/2013 zo 17. septembra 2014 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri rozhodovaní o opakovanom podnete na podanie mimoriadneho dovolania a jej prípisom č. k. VI/3 Pz 226/15/1000-6 z 12. novembra 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ENVIROCHEM Kft. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ENVIROCHEM Kft., Nagytétényi 221–225, Budapešť, Maďarská republika (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 334/2013 zo 17. septembra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri rozhodovaní o opakovanom podnete na podanie mimoriadneho dovolania a jej prípisom č. k. VI/3 Pz 226/15/1000-6 z 12. novembra 2015 o odložení opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania (ďalej len „prípis“).

Z predloženej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 28 Cb 85/2011 o vydanie veci, eventuálne o náhradu škody v sume 3 135 982,50 €. Okresný súd v uvedenej veci rozhodol rozsudkom zo 6. augusta 2013, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol. Proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že výrok rozsudku vo veci samej, ako aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania potvrdil a výrok týkajúci sa poplatkovej povinnosti sťažovateľky zrušil. Sťažovateľka uvádza, že podala podnet na podanie mimoriadneho dovolania podaním z 28. apríla 2015. Prokurátor generálnej prokuratúry svojím upovedomením č. k. VI/2 Pz 200/15/1000-6 z 3. augusta 2015 informoval právneho zástupcu sťažovateľky o výsledku šetrenia a spôsobe vybavenia podnetu, ktorým bol jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania odložený. Sťažovateľka doručila generálnej prokuratúre 3. novembra 2015 opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania, na ktorý reagovala generálna prokuratúra prípisom, ktorým opakovaný podnet sťažovateľky odložila.

Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje a zastáva názor, že jej opakovaný podnet bol „neodôvodnene odložený“ a že postupom, ako aj prípisom generálnej prokuratúry došlo k porušeniu jej označených práv. Zároveň v nadväznosti na odmietnutie návrhu na podanie mimoriadneho dovolania prípisom a včasnosť svojej sťažnosti vo vzťahu k prípisu generálnej prokuratúry sa sťažovateľka domnieva, že jej lehota na podanie sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu by mala byť v zásade zachovaná. Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľka argumentuje a namieta, že aj napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej označených práv a na tento účel uvádza aj argumenty.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezhom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti ENVIROCHEM Kft. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom Generálneho prokurátora Slovenskej republiky pri rozhodovaní o jeho podnete na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa zo dňa 17.09.2014, č. k. 3Cob/334/2013-586, zavŕšeným upovedomením Generálneho prokurátora Slovenskej republiky o odložení opakovaného podnetu sťažovateľa zo dňa 12.11.2015, č. VI/3 Pz 226/15/1000-6, porušené bolo.

2. Základného právo spoločnosti ENVIROCHEM Kft. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa zo dňa 17.09.2014, č. k. 3Cob/334/2013-586, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 06.08.2013, č. k. 28Cb/85/2011-522, ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa zo dňa 17.09.2014, č. k. 3Cob/334/2013-586 sa preto zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Spoločnosti ENVIROCHEM Kft. sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 60 000,6 (slovom šesťdesiatisíc eur), ktoré je Generálny prokurátor Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave povinný spoločne zaplatiť k rukám jej právneho zástupcu JUDr. Martina Bezáka, PhD., advokáta, so sídlom Klincová 15, 821 08 Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Spoločnosti ENVIROCHEM Kft. sa priznáva náhrada trov konania vo výške 322,73 €, ktoré je Generálny prokurátor Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave povinný spoločne zaplatiť k rukám jej právneho zástupcu JUDr. Martina Bezáka, PhD., advokáta, so sídlom Klincová 15, 821 08 Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z hľadiska predbežného prerokovania sťažnosti je podstatný najmä § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany.

1. K namietanému porušeniu označených práv postupom generálnej prokuratúry a jej prípisom

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v § 243e a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Z týchto ustanovení zjavne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd konštatuje, že napadnutým prípisom ani postupom generálnej prokuratúry, ktorým generálna prokuratúra odložila opakovaný podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže platná zákonná úprava nezakladá právo (právny nárok) na vyhovie jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že postupom, teda nevyužitím oprávnenia generálneho prokurátora podať proti napadnutému rozsudku krajského súdu mimoriadne dovolanie, ako ani jeho pripisom nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd pripomína, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažnosť smeruje aj proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Ústavný súd z kópie opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania okrem iného zistil,

že napadnutý rozsudok krajského súdu bol sťažovateľke doručený 18. novembra 2014. Sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 25. januára 2016. Na prvý pohľad je teda zrejmé, že sťažnosť bola doručená ústavnému súdu v značnom časovom odstupe po uplynutí ustanovenej dvojmesačnej lehoty od právoplatnosti rozsudku krajského súdu, teda oneskorene. Z tohto dôvodu ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Pokiaľ sťažovateľka poukazovala na rozhodnutie ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 481/2011 z 10. novembra 2011 a tvrdila, že lehota je zachovaná vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu aj vtedy, ak bol podaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý bol odmietnutý, ústavný súd k uvedenému dodáva a konštatuje, že ústavný súd naopak konštantne judikuje, že lehota v takýchto prípadoch nemôže byť zachovaná (napr. I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010). Vo veci sp. zn. IV. ÚS 481/2011 išlo o situáciu, keď sťažovateľ neúspešne podal dovolanie.

Ústavný súd v týchto prípadoch vychádza z podstatného právneho rozdielu medzi dovolaním podaným účastníkom konania a mimoriadnym dovolaním, ktoré môže podať generálny prokurátor. Ako už bolo uvedené, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, preto oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07).

Podnet na podanie mimoriadneho dovolania a rozhodnutie o ňom tak nemožno považovať za účinne poskytnutý prostriedok nápravy práv zaručených sťažovateľom čl. 127 ods. 1 ústavy (na rozdiel od dovolania), preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania neprichádza do úvahy.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016